

Biblioteksplan för Landstinget Sörmland 2016–2018

Behandlad av landstingsfullmäktige 2016-06-14

Innehåll

Förord	2
Inledning.....	3
Befolkningen i Sörmland	6
Det sörmländska bibliotekslandskapet	8
Länsbibliotek Sörmland	9
Sörmlands Museums arkiv och bibliotek	14
Eskilstuna folkhögskolas bibliotek.....	16
Åsa folkhögskolas bibliotek	18
Öknaskolans bibliotek	20
Dammsdal skola	22
Sjukhusbiblioteken	24

Förord

Offentligt finansierad biblioteksverksamhet intar en unik ställning inom kulturpolitiken genom att vara det enda hela området vars ändamål är stadgat i lag. Enligt bibliotekslagen, 2 § ska de offentligt finansierade biblioteken ”verka för det demokratiska samhällets utveckling genom att bidra till kunskapsförmedling och fri åsiktsbildning” och ”främja litteraturens ställning och intresset för bildning, upplysning, utbildning och forskning samt kulturell verksamhet i övrigt. Biblioteksverksamhet ska finnas tillgänglig för alla.”

Landstinget Sörmland presenterar här en biblioteksplan för perioden 2016-2018. Arbetet med att hitta utgångspunkter för samverkan mellan de olika biblioteksverksamheterna inom Landstinget Sörmland har tagit ett steg framåt, men ännu återstår en del att göra för att på bästa sätt uppfylla bibliotekslagen, 14 §: ”I syfte att ge alla tillgång till landets samlade biblioteksresurser ska bibliotek och bibliotekshuvudmän inom det allmänna biblioteksväsendet samverka.”

I föreliggande biblioteksplan beskrivs verksamheterna fortfarande huvudsakligen enskilt. Avsikten är att under perioden ta initiativ till möten där de olika verksamheterna tillsammans ska kunna identifiera områden för reell samverkan. Dessa samverkansområden ska sedan ligga till grund för en ny revidering av biblioteksplanen. Landstinget Sörmland bör under 2017 ta fram ett politiskt beslutat uppdrag för att en sådan process ska kunna avslutas i tid inför att en ny biblioteksplan ska träda i kraft 1 januari 2019.

Åsa Kratz

landstingsfullmäktiges ordförande

Inledning

Bibliotekens roll i samhället

Biblioteken i Sörmland är demokratiska arenor för möten mellan människor, tankar och idéer. Bibliotekens verksamheter bygger på principen om yttrandefrihet och fri tillgång till information, litteratur och andra kulturyttringar i olika medieformer, efter var och ens behov.

Människors förmåga att läsa obehindrat, att ta till sig nödvändig information och att uttrycka sig är idag ingen självklarhet. Samtidigt är detta förutsättningar för människors delaktighet i samhället, och i förlängningen för demokratin. Biblioteken i Sörmland ger, genom att vara ett stöd för läsande och informationssökning under livets alla skeden, möjlighet till livslångt, flexibelt och behovsanpassat lärande. På så sätt är biblioteken ett komplement till olika formella, obligatoriska och tidsbegränsade skolformer.

Folkbiblioteken är en del av folkbildningen och ofta den mest besökta kulturinstitutionen i varje kommun. Bibliotekens fysiska rum är platser som bidrar till lärande, läsupplevelser, kulturupplevelser, möten och avkoppling. Bibliotekens verksamheter finns också utanför biblioteksrummet: i skolans klassrum i form av bokpresentationer och vid föräldramöten, på webben genom de digitala biblioteken och ute i samhället som medskapare av evenemang.

Människor vänder sig till de bibliotek de har i sin närhet, utan att tänka på att biblioteken har olika huvudmän och olika uppdrag. För medborgarna är biblioteket som funktion det viktiga. Därför är det avgörande att biblioteken i Sörmland samverkar på ett sådant sätt att de kan möta och tillgodose alla medborgares behov.

Varför ska Landstinget Sörmland ha en biblioteksplan?

Alla kommuner och landsting ska ha en politiskt antagen biblioteksplan. Det står i bibliotekslagen:

17 § Kommuner och landsting ska anta biblioteksplaner för sin verksamhet på biblioteksområdet (Bibliotekslag, SFS 2013:801)

Men mer än så sägs inte i lagen om biblioteksplanerna och vad de ska innehålla. Hur det är tänkt framgår av ett par förslag och beslut från regeringen och riksdagen: dels av en departementsskrivelse från 2003 (Ds 2003:66), dels av den proposition där regeringens förslag till ny bibliotekslag presenterades (Prop. 2012/13:147) och som beslutades av riksdagen.

En biblioteksplan ska beskriva såväl biblioteksverksamheternas inriktning och omfattning, som den samverkan som ska ske verksamheterna emellan. Olika bibliotek och de som ansvarar för biblioteken (bibliotekshuvudmän) ska samverka för att på bästa sätt ta till vara det allmänna biblioteksväsendet ”som en i grunden gemensam resurs” (Prop. 2012/13:147). Med ”det allmänna biblioteksväsendet” avses alla

offentligt finansierade bibliotek. Ett viktigt syfte med biblioteksplanerna är alltså att öka samverkan mellan olika bibliotekstyper för att gynna möjligheterna till samordning och ge alla invånare tillgång till landets samlade biblioteksresurser.

Vad som menas med samverkan beskrivs inte närmare i själva lagtexten, men i propositionen står det att samverkan kan ske på många olika sätt. Det kan vara att samverka för att tillgängliggöra böcker och andra medier via fjärrlån eller på andra sätt, det kan vara gemensamma lösningar för biblioteksdatasystem, kompetensutveckling av personal, samverkan kring läsfrämjande insatser, osv.

Biblioteksplanen ska vara en separat handling. Att biblioteksverksamhet beskrivs i till exempel den regionala kulturplanen räcker alltså inte, men det går bra att knyta biblioteksplanen till kulturplanen. Förutom kulturplanen påverkas innehållet i biblioteksplanen även av andra politiskt beslutade mål och åtaganden för verksamheterna inom landsinget.

Biblioteksplanens syfte

Landstingets biblioteksplan ska beskriva inriktning, omfattning och samverkan för alla typer av biblioteksverksamhet som är offentligt finansierade och som landstinget är huvudman för. För Landstinget Sörmlands del består dessa av regional biblioteksverksamhet, sjukhusbibliotek, bibliotek inom folkbildning, utbildning och museiverksamhet. Biblioteksplanen, som visar på bibliotekens roll i regionens utveckling i frågor kring språkutveckling, lärande och delaktighet, ska också ge möjlighet till insyn i de olika verksamheterna och ge medborgaren förutsättningar att påverka.

Ansvar för genomförandet

Eftersom biblioteksplanen griper över fler förvaltningar och verksamhetsområden inom Landstinget Sörmland behandlas den politiskt på fler nivåer, av Nämnden för kultur, utbildning och friluftsverksamhet, Landstingsstyrelsen samt Landstingsfullmäktige.

Planen för perioden är en omfattande revidering av tidigare plan som antogs 2013-02-28. Länsbibliotek Sörmland har varit drivande part i revideringen, i dialog med övriga verksamheter med biblioteksfunktioner.

Uppföljning och revidering

Biblioteksplanen ska vara möjlig att följa upp och vara kopplad till bibliotekslagen. Landstingets biblioteksverksamheter ska följas upp mot biblioteksplanen vid årliga avstämningar och vid en mer omfattande utvärdering inför nästa revidering år 2019. För den årliga uppföljningen ansvarar de olika verksamheternas chefer. Initiativ till revidering inför 2019 tas av Landstingsfullmäktige.

Övergripande styrande dokument

För alla verksamheter inom Landstinget Sörmland finns några övergripande styrande dokument som har betydelse som utgångspunkter för biblioteksplanen. Landstingets

vision säger bland annat att "Landstinget Sörmland är ett öppet landsting som bejakar mångfald och visar respekt för alla människors lika värde och rättigheter." För arbetet inom de olika biblioteksverksamheterna är även "Funktionsnedsättning. Policy inom Landstinget Sörmland", "HBT-policy", "Integrationsstrategi", "Landstinget Sörmlands jämställdhetspolicy", "Landstinget Sörmlands riktlinje för arbetet med FN:s konvention om barns rättigheter 2013–2017" viktiga, med tydliga formuleringar om vad som förväntas av verksamheterna inom respektive område.

Mål för gemensamma insatser

I fortsättningen av det här dokumentet presenteras varje verksamhet i ett eget avsnitt. Det är nödvändigt eftersom varje biblioteksverksamhet som beskrivs, utom Länsbibliotek Sörmland, ingår som en funktion i en vidare verksamhet med sina särskilda förutsättningar och verksamhetsmål. Ambitionen är dock att under den aktuella perioden skapa förutsättningar för ett erfarenhetsutbyte kring biblioteksfrågor mellan alla verksamheterna. Och mellan några verksamheter finns möjligheter till konkret samverkan kring gemensamma insatser.

Målet är att vid planperiodens slut ska alla verksamheter ha mötts vid minst två tillfällen för att inventera lämpliga områden för gemensamma frågor. Som resultat av dessa möten ska verksamheterna inför nästa biblioteksplanperiod presentera förslag till insatser som kan göras i samverkan.

För biblioteksverksamheterna hos de tre utbildningsverksamheterna Eskilstuna folkhögskola, Åsa folkhögskola och Ökna naturbruksgymnasium gäller att de tre verksamheterna vid treårsårsperiodens slut ska ha undersökt möjligheterna att utnyttja gemensamma resurser för utvecklingen av biblioteksverksamheten vid de tre skolorna. Insatsen ska i första hand vara inriktad på att utveckla en gemensam personalresurs, och hur den ska medverka i skolornas pedagogiska arbete. Om undersökningen visar att det finns sådana möjligheter, ska verksamheterna inför nästa biblioteksplansperiod presentera ett förslag till genomförande.

Befolkningen i Sörmland

Som en bakgrund till beskrivningarna av de olika biblioteksverksamheterna i planen, följer här en genomgång av några uppgifter om befolkningen i Sörmland.¹

Sörmland hade vid slutet av år 2014 ungefär 284 000 invånare jämnt fördelat mellan 50 procent män och 50 procent kvinnor. Andelen personer som är 65 år och äldre är större för Sörmland än genomsnittet för riket. Andelen i åldrarna 20–44 är däremot lägre i länet jämfört med riket. I en jämförelse mellan de sörmländska kommunerna finns stora skillnader att upptäcka. Högst andel av invånare som är 65 år och äldre har Oxelösunds kommun där 27,6 procent är ålderspensionärer. Lägst andel har Eskilstuna med 19,7 procent. Genomsnitt i länet är 22,3 procent och i hela landet är motsvarande genomsnittssiffra 19,8 procent.

Eskilstuna, Oxelösund och Trosa kommuner liksom Landstinget Sörmland omfattas av det finska förvaltningsområdet i Sverige. Det innebär att finstalande personer har vissa särskilda rättigheter enligt lagen om nationella minoriteter och minoritetsspråk, bland annat när det gäller kontakter med dessa kommuner och med landstinget.

Andelen barn 0–15 år i Sörmland är ungefär som riksgenomsnittet 18,5 procent. Högst andel barn i befolkningen återfinns i Strängnäs kommun med 19,6 procent och lägst andel, 15,9 procent, finns i Oxelösunds kommun.

Andelen utrikesfödda kvinnor och män som är bosatta i Sörmland är något högre än i riket. I Sörmland finns dock stora skillnader mellan kommunerna vilket visas i tabellen nedan. Av kommunerna i Sörmland finns största andelen med utländsk bakgrund i Eskilstuna.

Tabell 1. Utrikesfödda kvinnor och män i Sörmland 2015-12-31. Procent.

Kommun/Region	Antal utrikesfödda		Befolkning		Andel utrikesfödda (%)	
	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män	Kvinnor	Män
Eskilstuna	11995	11849	51093	50972	23,5	23,2
Flen	1629	1734	8019	8421	20,3	20,6
Gnesta	643	554	5296	5353	12,1	10,3
Katrineholm	2861	2713	16735	16727	17,1	16,2
Nyköping	3735	3457	27456	26806	13,6	12,9
Oxelösund	1178	1158	5754	5947	20,5	19,5
Strängnäs	2256	2107	17101	17001	13,2	12,4
Trosa	754	688	6055	6023	12,5	11,4
Vingåker	553	554	4374	4579	12,6	12,1
Södermanlands län	25604	24814	141883	141829	18	17,5

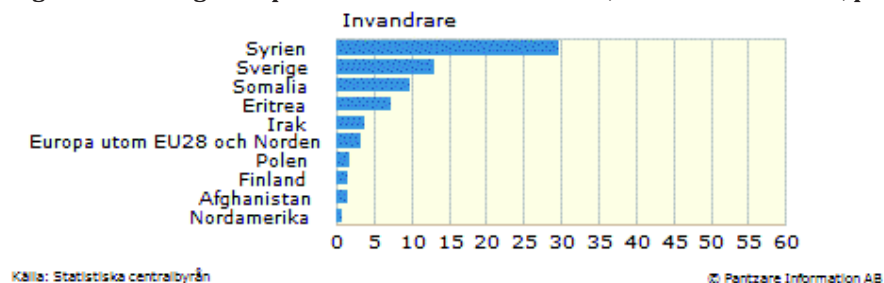
¹ De statistiska uppgifterna i detta avsnitt är hämtade från Regionförbundet Sörmlands webbplats regionfakta.com.

Riket 848237 828027 4920051 4930966 17,2 16,8

Källa: Statistiska centralbyrån

Av de 3512 som invandrade till Södermanlands län under 2014 kom 30 procent från Syrien, 10 procent kom från Somalia och 13 procent var svenska medborgare som återvände från andra länder.

Figur 1. Medborgarskap hos länets invandrare 2014, Södermanlands län, procent

Sörmland har generellt en svag utbildningstradition och en av landets lägsta utbildningsnivåer. Detta hänger till stor del ihop med att tillverkningsindustrin sedan länge stått för en stor del av arbetsmarknaden; arbeten som historiskt sett inte har krävt högre utbildning. 40 procent av Sveriges befolkning har någon form av eftergymnasial utbildning. I Sörmland är motsvarande siffra 32 procent. 13 procent av svenskarna och 16 procent av sörmlänningarna saknar gymnasieexamen. I Sörmland är det, liksom i riket, vanligare att kvinnor har en eftergymnasial utbildning.

Andelen arbetslösa av arbetskraften i Södermanland är högre än jämfört med genomsnittet för riket som helhet. Skillnaden är särskilt stor för utrikes födda, personer med högst grundskoleutbildning samt ungdomar. Arbetslösheten varierar relativt mycket i länet. De kommuner som är en integrerad del av Stockholms arbetsmarkandsregion (framförallt Trosa och Gnesta, men även Strängnäs och Nyköping) har lägre arbetslöshet än andra kommuner i länet.

Andelen sörmlänningar som bedömer sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra är tämligen konstant över tid. Av sörmlänningarna i åldern 18-79 år var det 68 procent av kvinnorna och 73 procent av männen som bedömde sitt allmänna hälsotillstånd som bra eller mycket bra 2012. Motsvarande siffra i Sverige var 71 procent för kvinnorna och 75 procent för männen. Det upplevda allmänna hälsotillståndet försämras med stigande ålder.

Andelen elever i årskurs nio i Sörmland som rapporterar att de mår bra eller mycket bra har legat relativt konstant över tid, på ungefär 80 procent. Pojkarna har i högre grad än flickorna rapporterat att de mår bra. I 2014 års resultat ses dock en tydlig minskning av andelen flickor som anger att de mår bra, andelen är nu 69 procent jämför med 88 procent för pojkarna. Samma bild ger ungdomsenkäter i andra län.

Det sörmländska bibliotekslandskapet

Inom Landstinget Sörmland finns olika former av biblioteksverksamhet:

- Den regionala biblioteksverksamheten Länsbibliotek Sörmland arbetar för biblioteksutveckling, med folkbiblioteken i Sörmland och deras medarbetare som målgrupp.
- Biblioteken vid Eskilstuna folkhögskola, Åsa folkhögskola och Ökna naturbruksgymnasium är delar av skolornas pedagogiska verksamheter samt stöd för elevernas läs- och språkutveckling.
- Biblioteket vid Sörmlands museum och arkiv är ett forskningsbibliotek inriktat på museets verksamhetsområden.
- Sjukhusbiblioteken i Sörmland har fokus på informationsbehovet hos sjukhusets personal, studerande inom ämnen relaterade till hälso- och sjukvård, patienter och närstående.

Dammsdal skola har inget eget skolbibliotek i den bemärkelsen att det finns inrymt i skolans egna lokaler. Biblioteksverksamheten bedrivs genom att eleverna använder det bibliotek som finns i Vingåkers kommun, vilket sker planerat under skoltid tillsammans med pedagogerna på skolan.

Varje bibliotek inom landstinget utformar sin verksamhet utifrån lagar och styrdokument, uppdragsgivarens mål samt kontinuerlig bevakning av det omgivande samhällets behov.

I Sörmland finns för närvarande nio kommunala folkbibliotek med ett antal filialer, två kommunala bokbussar, fyra landstingsfinansierade sjukhusbibliotek, regional biblioteksverksamhet i form av Länsbibliotek Sörmland, bibliotek vid landstingets folkhögskolor och naturbruksgymnasium, landstingsfinansierande Sörmlands museums arkiv och bibliotek, ett statligt finansierat högskolebibliotek vid Mälardalens Högskola, elva gymnasiebibliotek samt ett antal bibliotek inom grundskolan.

I Sörmlands nio kommuner fanns år 2014 enligt Kungliga bibliotekets statistik 28 serviceställen med folkbiblioteksverksamhet, i form av huvudbibliotek, kommundels- och stadsdelsbibliotek, filialer och mötesplatser. Under 2014 lånade folkbiblioteken tillsammans ut ungefär 1,8 miljoner böcker. Antalet besökare till folkbiblioteken i Sörmland var ungefär 2 miljoner.

Länsbibliotek Sörmland

Organisation och verksamhetsinriktning

Länsbibliotek Sörmland är den regionala biblioteksverksamheten i Sörmlands län och är en del av Landstinget Sörmland. Länsbiblioteket finns organisatoriskt under *Kultur och Utbildningsförvaltningen*.

Den regionala biblioteksverksamhetens uppdrag enligt Bibliotekslagen är att främja samarbete, verksamhetsutveckling och kvalitet när det gäller de folkbibliotek som är verksamma i länet. Tillsammans med Kungliga biblioteket och kommunerna ska den regionala biblioteksverksamheten även följa upp hur de kommunala biblioteksplanerna som antagits har utformats och hur de används.

Den regionala biblioteksverksamheten ska verka genom strategiska insatser och ett handledande förhållningssätt. De strategiska insatserna ska syfta till att stärka folkbibliotekens möjligheter att förverkliga sina uppdrag så som de formuleras i bibliotekslagen och respektive kommuns biblioteksplan. Länsbibliotekets strategiska insatser ska planeras i dialog med folkbiblioteken i länet.

Länsbibliotekets målgrupp är chefer och medarbetare vid folkbiblioteken.

Verksamheten syftar till att stärka och stimulera

- samarbete mellan länets folkbibliotek, mellan folkbibliotek och andra bibliotekstyper inom länet samt mellan folkbibliotek och andra strategiskt viktiga aktörer och samhällsfunktioner inklusive det civila samhället,
- utveckling av folkbibliotekens olika verksamheter, med särskild tonvikt på verksamheter riktade till de enligt bibliotekslagen och den regionala kulturplanen prioriterade grupperna som är barn och unga, personer med funktionsnedsättning, personer som har ett annat modersmål än svenska, de nationella minoriteterna samt äldre,
- folkbibliotekens olika verksamheter som främjar litteraturens ställning som konstform och skapar förutsättningar för att alla i Sörmland ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga,
- systematisk verksamhetsuppföljning och därtill hörande kvalitetsarbete på folkbiblioteken med utgångspunkt i biblioteksplanarbetet.

Samarbete och samverkan

Länsbiblioteket ska driva sitt arbete i dialog med folkbiblioteken, utifrån deras förutsättningar och behov, och med delaktighet från bibliotekens medarbetare. Länsbiblioteket ska även ta ett aktivt ansvar för den regionala biblioteksutvecklingen, genom att identifiera och analysera strategiska utmaningar och möjligheter i bibliotekslandskapet. På så sätt kan den regionala biblioteksverksamheten bidra till att

synliggöra och stärka folkbibliotekens roll i det lokala samhället och för en levande region.

Det är i samverkan med folkbiblioteken i länet, som länsbiblioteket genomför sin verksamhet och når sina mål. Vid sidan av folkbiblioteken finns andra kategorier av offentligt finansierade bibliotek som är verksamma i länet, såsom skolbibliotek, gymnasiebibliotek, sjukhusbibliotek, högskolebibliotek och som har stor betydelse länsbornas liv. När länsbibliotekets strategiska insatser för att stärka och stimulera folkbiblioteken sammanfaller med dessa bibliotekstypers uppdrag och behov tar länsbiblioteket kontakt med dessa.

För att främja samarbete mellan folkbiblioteken i länet och folkbibliotek i närliggande län samverkar länsbiblioteket framför allt med de regionala biblioteksfunktionerna i grannlänerna Västmanlands län och Region Örebro län. Länsbiblioteket samverkar även med andra regionala biblioteksverksamheter i olika andra konstellationer och inom ramen för Sveriges Länsbibliotekarier sker samverkan med samtliga dessa verksamheter tillsammans.

Länsbiblioteket spelar en viktig roll som länk mellan biblioteken i kommunerna och nationella biblioteksfunktioner och statliga myndigheter med inflytande över biblioteksområdet.

Viktiga styrdokument

I FN:s konvention om barnets rättigheter, beskrivs bland annat att barn har rätt att delta i kulturlivet, att få yttra sig och att få tillgång till konst, kultur och information. Med utgångspunkt i barnkonventionen är barns och ungas rätt till kultur en prioriterad fråga i den nationella kulturpolitiken. Som offentlig institution har den regionala biblioteksverksamheten stora möjligheter och skyldighet att på olika sätt göra det möjligt för barn och unga att få alla sina rättigheter tillgodosedda, särskilt de som har med kultur och utbildning att göra.

Den internationella biblioteksförbundet IFLA har formulerat två manifest som FN-organet UNESCO har ställt sig bakom. Det ena är folkbiblioteksmanifestet, som behandlar de funktioner och roller som svenska folkbibliotek har. Det andra är ett mångkulturellt biblioteksmanifest som beskriver hur ett bibliotek bör arbeta för att leva upp till allas rätt på lika villkor till information och kunskap. De strävansmål och förhållningssätt som formuleras i dessa manifestet tjänar som viktiga referenser för inriktningen på utvecklingsarbetet för den regionala biblioteksverksamheten i Sörmland.

Kulturrådets handlingsprogram för läsfrämjande är ett betydelsefullt nationellt styrande dokument, som tar sin utgångspunkt i de av riksdagen antagna målen för litteratur- och läsfrämjande (*Läsa för livet*, Prop. 2013/14:3). Här nämns bland annat prioriterade

målgrupper och strategiska utvecklingsområden för de nationellt samordnade insatserna.

Resurser och kompetens

Den regionala biblioteksverksamheten vid Länsbibliotek Sörmland har när biblioteksplanen skrivs ca 5,35 fasta tjänster fördelat på en verksamhetschef, tre bibliotekskonsulenter, en informatör, en biblioteksassistent. Antalet tjänster utgör en begränsning för hur många och hur omfattande de insatser är som länsbiblioteket planerar att göra under biblioteksplanens tre år.

Medarbetarna ska ha ett handledande förhållningssätt och relevant kompetens för uppdraget att stödja och stärka länets folkbibliotek i deras arbete att utveckla sina verksamheter utifrån samhällsförändringar, användarnas skiftande behov och metodutveckling inom biblioteksområdet.

Prioriteringar under perioden

Mot bakgrund av de uppdrag för regional biblioteksverksamhet som utpekas i Bibliotekslagen och av de uppdrag som ges till länsbiblioteket i den regionala kulturplanen, planerar Länsbibliotek Sörmland att under perioden 2016–2018 göra insatser inom fyra områden. Här redovisas de övergripande processmålen för områdena som ska kunna följas upp vid periodens slut. Målen är av sådan karaktär att detaljer i processerna ska mejslas fram under planperiodens gång och i flera fall i samverkan med folkbiblioteken. Aktiviteterna i de olika processerna ska beskrivas i länsbibliotekets verksamhetsplaner för respektive år under planperioden.

Länsbibliotek Sörmlands verksamhet ska stärka och stimulera samarbetet mellan länets folkbibliotek, mellan folkbibliotek och andra bibliotekstyper inom länet samt mellan folkbibliotek och andra strategiskt viktiga aktörer och samhällsfunktioner inklusive det civila samhället.

Länsbiblioteket ska skapa så goda förutsättningar som möjligt för ökad samverkan och ökat erfarenhetsutbyte mellan folkbiblioteken, och ska därför vid planperiodens slut ha utvecklat en struktur för löpande dialoger och erfarenhetsutbyten med och mellan folkbiblioteken och deras huvudmän.

Länsbiblioteket ska genomföra ett fördjupat utforskande av det pedagogiska förhållningssättet "Dela och lär" för att stärka folkbiblioteken som lärande organisationer. Resultatet av genomförandet ska ha redovisats senast vid planperiodens slut.

Länsbiblioteket ska bidra till att ge alla sörmlänningar möjlighet att utveckla en god läsförmåga och ska därför vid planperiodens slut ha utvecklat och dokumenterat en systematisk samverkan och kunskapsutbyte mellan biblioteksmedarbetare och olika andra professioner.

Länsbibliotek Sörmland ska stärka och stimulera utveckling av folkbibliotekens olika verksamheter, med särskild tonvikt på verksamheter riktade till de enligt bibliotekslagen och den regionala kulturplanen prioriterade grupperna som är barn och unga, personer med funktionsnedsättning, personer som har ett annat modersmål än svenska, de nationella minoriteterna samt äldre

Länsbiblioteket ska utifrån interkulturella perspektiv och normkreativa arbetsätt främja en hållbar biblioteksutveckling i länet. De utvecklingsfrågor länsbiblioteket driver lyfter biblioteken som viktiga funktioner för att varje person i Sörmland ska kunna praktisera sina mänskliga rättigheter genom att ta del av och påverka kulturen och samhället och sin egen livssituation. Under planperioden ska strategiska insatser planeras och genomföras. Resultaten av insatserna ska ha presenterats vid planperiodens slut.

Länsbiblioteket ska fungera som en samlade resurs i länet för folkbibliotekens arbete med tillgängliggörande av digitala tjänster. I samverkan med kommunbiblioteken ska prioriterade utvecklingsområden identifieras. Vid planperiodens slut ska en lista över insatser ha upprättats och ett genomförande ska ha påbörjats.

Länsbiblioteket ska ta en aktiv roll i arbetet för utveckling av mångspråkigt biblioteksarbete i länet, och ska vid planperiodens slut tillsammans med folkbiblioteken ha skapat och implementerat en infrastruktur för samarbete inom det mångspråkiga området.

Länsbiblioteket ska arbeta aktivt med stöd inom biblioteksområdet för de nationella minoriteternas språk och kultur. I samverkan med kommunbiblioteken ska prioriterade utvecklingsområden identifieras. Vid planperiodens slut ska en lista över insatser ha upprättats och ett genomförande ska ha påbörjats.

Länsbiblioteket ska stärka sin egen och folkbibliotekens kompetens om biblioteksrummets betydelse som fysiskt rum och som rum i samhället för social inkludering och demokrati. I samverkan med kommunbiblioteken ska prioriterade utvecklingsområden identifieras. Vid planperiodens slut ska en lista över insatser ha upprättats och ett genomförande ska ha påbörjats.

Länsbibliotek Sörmlands verksamhet ska stärka och stimulera utvecklingen av folkbibliotekens olika verksamheter som

- **främjar litteraturens ställning som konstform**
- **skapar förutsättningar för att alla i Sörmland ges möjlighet att utveckla en god läsförmåga,**

Länsbiblioteket ska stödja folkbiblioteken i deras arbete med att främja litteraturens ställning, läsning och tillgången till litteratur genom att skapa förutsättningar för samverkan kring litteraturen som konstform. Både professionellt litterärt konstitutövande och andra som använder skrivandet som uttrycksätt ska uppmärksammas i detta arbete. Länsbiblioteket ska vid planperiodens slut ha skapat

och implementerat en plan för kompetensutveckling för litteraturfrämjande biblioteksarbete i länet.

Länsbiblioteket ska genomföra särskilda insatser för att stärka kunskapsutveckling inom området barn, unga och vuxna med läshinder, med särskild inriktning på de yngsta barnen. Insatserna och deras resultat dokumenteras löpande och ska vid planperiodens slut ha tillgängliggjorts i en särskild presentation.

Länsbibliotek Sörmland ska stärka och stimulera systematisk verksamhetsuppföljning och kvalitetsarbete på folkbiblioteken i anslutning till deras arbete med biblioteksplaner.

Länsbiblioteket ska arbeta med systematisk omvärldsbevakning och spridning av omvärldsanalyser, för att stötta folkbiblioteken i deras utveckling av verksamheten. Länsbiblioteket ska vid planperiodens slut ha introducerat ett arbete med systematisk omvärldsbevakning och metoder för att kommunicera gjorda analyser.

Länsbiblioteket ska utveckla sina kunskaper i uppföljning och utvärdering, dels för sin egen verksamhetsutveckling, dels för arbetet med att följa upp antagna biblioteksplaner. Länsbiblioteket ska vid planperiodens slut kunna erbjuda kommunbiblioteken ett metodstöd i arbetet med uppföljning av antagna biblioteksplaner.

Länsbiblioteket ska inleda ett arbete med systematisk verksamhetsuppföljning, för att arbeta löpande med att utveckla den egna verksamheten. Vid planperiodens slut ska insatserna ha dokumenterats och konsekvenserna av dem ska ha beskrivits och värderats.

Sörmlands Museums arkiv och bibliotek

Organisation och verksamhetsinriktning

Sörmlands museums verksamhet ska bidra till att människor kan påverka samhället och sin livssituation. Sörmlands museum har människan i centrum, deltagande i fokus. Historia, slöjd och konst som verktyg. Bibliotekets roll är stödjande och att fungera som ett referensbibliotek för museet. En god tillgång på referenslitteratur är en av grundförutsättningarna för att kunna uppfylla läns museets vision om att vidga vyer och väcka engagemang.

Viktiga styrdokument

Sörmlands museums vision- och uppdragsdokument.

Målgrupp och målgruppens behov

Primär målgrupp är museets personal, därefter forskare, studenter och allmänhet. Referensbiblioteket omfattar cirka 40 000 volymer inom de flesta ämnesområden, med tonvikt på historia, arkeologi, arkitektur, konsthistoria, etnologi, hantverksteknik, sörmlandica, m.m. Ett stort antal småskrifter och särtryck, och en hel del vardagstryck. I bibliotekets samlingar finns även årsskrifter från Sveriges statliga kulturhistoriska institutioner och från Nordens olika akademier såsom Åbo Akademi, m.fl.

I nära anslutning ligger också arkivet med digert innehåll av människors berättelser och ett omfattande bildarkiv.

Biblioteksfunktionen riktar sig till de enligt bibliotekslagen prioriterade grupperna med hjälp av pedagogisk handledning. Skolklasser och andra studiebesök förekommer ofta.

Resurser

Arkivarie/bibliotekarie ansvarar för anskaffning, katalogisering, m.m. Vid öppethållande för allmänhet och forskare finns två anställda. Biblioteket tillhandahåller datorplatser med åtkomst till flera olika databaser och har en stor referenssamling av lokalhistorisk litteratur. Utlån till andra bibliotek förekommer.

Samverkan med andra bibliotekstyper

Ökad samverkan med övriga bibliotek i länet välkomnas. Här ingår också arkivverksamheten. Fortsatt arbete med att tillgänglig- och synliggöra arkivmaterialet i samlingarna.

Mål och prioriteringar under perioden

Att tillgodose behovet av kvalificerad informationsförsörjning i en tid av ökad digitalisering, samtidigt som befintliga boksamlingar vårdas. Bibliotekets historiska samlingar förmedlar kunskap om olika tiders värderingar och samhällsutveckling. Här prioriteras det pågående arbetet med att beståndsregistrera referensbiblioteket i Libris.

Länsmuseet och dess arkiv och bibliotek står inför en omfattande flytt till nya lokaler under 2016–2018. Nya lokaler kommer att öka tillgängligheten, bl.a. för prioriterade grupper.

Eskilstuna folkhögskolas bibliotek

Organisation och verksamhetsinriktning

Biblioteket på Eskilstuna folkhögskola är till för deltagare på samtliga kurser samt all personal på skolan. Det har nyligen flyttats till en mer central plats i huset och kan nu lätt nås av de flesta kurserna.

Biblioteket innehåller faktaböcker inom olika ämnesområden, några äldre uppslagsverk, biografier samt framför allt olika typer av skönlitteratur.

Biblioteket är inte särskilt omfattande, då bokbeståndet kontinuerligt har rensats och förnyats under de år skolan funnits.

Eskilstuna folkhögskola anser, att på en plats där olika människor möts och där man arbetar med folkbildning, är det mycket viktigt att ha ett fungerande bibliotek, inte minst med tanke på de allra lässvagaste deltagarna.

Genom litteraturen har skolans personal tillsammans med deltagarna möjlighet att diskutera de stora livsfrågorna och utveckla språket på många olika plan.

Målgrupp och målgruppens behov

Viktigt för oss är, att på olika nivåer göra läsfrämjande insatser. Eskilstuna folkhögskola har deltagare med svenska som modersmål som är ovana läsare, liksom många deltagare med annat modersmål, som behöver stimulans och lättlästa böcker, men som också behöver få vana att använda bibliotek. De behöver upptäcka litteraturen och skolans bibliotek ska skapa lust för läsning, lika väl som det ska vara en skön och lugn plats att arbeta på.

I biblioteket finns en hel del engelska böcker till utlån, för att utlandsfödda elever behöver arbeta mycket med sin engelska, då många har högskolestudier som mål.

Samverkan med andra bibliotekstyper

Eftersom folkhögskolan ligger på gångavstånd från Eskilstuna stadsbibliotek, liksom från Högskolebiblioteket, har folkhögskolans medarbetare och deltagarna även möjlighet att utnyttja dessa som resurs.

Mål och prioriteringar under perioden

Biblioteket på skolan är ett *inspirationsbibliotek*. Det ska också vara ett stöd i för pedagoger och deltagare. Eskilstuna folkhögskola tematiserar ofta undervisningen och arbetar med olika projekt, t ex kring miljö, religion, lokalhistoria, samhälle. Skolans bibliotek är organiserat så att besökarna lätt hittar böcker som berör de projekt de sysslar med.

Informationssökning på datorer, läsplattor och i böcker försöker Eskilstuna folkhögskola på ett naturligt sätt integrera, så att deltagarna känner sig bekväma med användningen. Målet är att bibliotek med pappersböcker och tidskrifter, på ett bra sätt ska samverka med internetanvändning, som de flesta elever är betydligt bekvämare med. Eskilstuna folkhögskola vill se biblioteket som en naturlig mötesplats i folkbildningen.

Åsa folkhögskolas bibliotek

Organisation och verksamhetsinriktning

Bibliotekets viktiga roll för en levande folkbildning är oemotsagd. Historiskt sett har biblioteken varit en direkt förutsättning för spridning av kunskap och bildning till hela landets befolkning, och inom folkhögskolevärlden har biblioteken alltid värderats mycket högt. Så också på Åsa folkhögskola som fram till 2012 hade ett stort bibliotek placerat mitt i skolan.

I samband med de ekonomiska problemen som innebar att skolan tvingades lämna sina lokaler inne i Katrineholm 2012 och flyttade ut hela verksamheten till huvudskolan i Sköldinge så var skolledningen tvungen att ta det smärtsamma beslutet att minska ned bibliotekets omfattning och i stället använda stora delar av bibliotekslokalen till arbetsyta för pedagogisk personal.

Efter denna av ytterfaktorer framtvungade förändring finns endast utrymme för att exponera en mindre del av skolans totala bokbestånd, och skolan har då valt att erbjuda deltagare, gäster och personal ett aktuellt utbud av skönlitteratur.

Att framväxten av det moderna nätsamhället på många vis helt har förändrat bibliotekens roll är alldeles klart. Informationssökning sker numera nästan helt via datorer och för många deltagare är böcker, tidskrifter och tidningar något som man uteslutande läser via smartphone, surfplatta eller dator.

På de flesta vis är denna utveckling positiv. Faktauppgifter av alla de slag är lättare än någonsin att finna, kontrollera och bearbeta. Via ljudböcker och e-böcker nås nya grupper av läsare. Med hjälp av modern teknik kan spridningen av bild och litteratur underlättas och tillgängligheten ökas enormt.

Men trots detta har läsande bland många av deltagarna under senare år minskat påtagligt. Det är därför av yttersta vikt att Åsa folkhögskolas verksamheter fortsätter värna läsandet och arbetar aktivt för att sprida läsning till såväl deltagare som gäster. Via läsandet och litteraturen öppnas enorma möjligheter till språkutveckling, erfarenhetsöverföring och utvidgning av de egna tankeramarna. För språksvaga deltagare är läsningen en viktig nyckel för att komma vidare i språkutvecklingen och utifrån litteraturen öppnas nya möjligheter till samtal och diskussion i folkbildningens anda.

Målgrupp och målgruppens behov

Folkhögskolans primära målgrupp är skolans deltagare. I skolans statliga uppdrag ingår det att arbeta läsfrämjande. Bland deltagarna finns många med svenska som modersmål

som är ovana läsare, liksom många deltagare med annat modersmål, som behöver stimulans och lättlästa böcker, men som också behöver få vana att använda biblioteken.

Samverkan med andra bibliotekstyper

Åsa folkhögskola samverkar idag med den kommunala biblioteksfilialen i Sköldinge till en viss del, men Eskilstuna folkhögskola skulle på sikt vilja utöka detta samarbete.

Mål och prioriteringar under perioden

Läsfrämjande är en viktig del folkbildningsuppdraget, och biblioteket på Åsa folkhögskola fungerar som ett stöd för pedagoger och deltagare i detta arbete. Men för att skolan framgångsrikt ska kunna utveckla detta arbete i en allt mer digitaliserad vardag måste skolans bibliotek under perioden fortsätta anpassas utifrån den nya tidens förväntningar och behov

Öknaskolans bibliotek

Öknaskolans bibliotek har skolbibliotekets handlingsplan som styrdokument. Ny handlingsplan utformas av skolbibliotekarie tillsammans med rektor, varje år i januari. En utvärdering görs årligen i december.

Bibliotekets målgrupp är skolans gymnasie- och särskoleelever, vilka är 16-19 år. Målgruppens behov är tillgången till bra skönlitteratur, relevant studielitteratur samt medier i form av tidningar och informationssökning på datorer. De elever som är internatelever bör också tillgodoses med stimulerande läsmiljö eller andra aktiviteter kopplade till läsning, efter skoltid.

Resurser

- Bokbestånd om 5000 skönlitterära verk – gallring sker kontinuerligt för att se till att beståndet är aktuellt och relevant
- Bokbestånd om 1000 faktaböcker – nyinköp sker på lärarnas ansvar att förse skolbiblioteket med relevant faktalitteratur inom skolans gymnasieinriktningar
- 1 halvtidsanställd bibliotekspersonal 20 timmar/vecka
- Skolbibliotekarien arbetar 1 kväll i veckan (skrivarverkstad för intresserade elever)
- 2 bärbara lånedatorer
- Diverse medier som elever och lärarpersonal ger önskemål om

Samverkan med andra bibliotekstyper

- Skolbibliotekarier på andra naturbruksgymnasier
- Stadsbiblioteket i Nyköping
- Nätverk inom gymnasiebiblioteken i Sörmland
- Länsbibliotekarien på länsbiblioteket

- Åsa folkhögskolas bibliotek
- Eskilstuna folkhögskolas bibliotek

- I syfte att inspirera varandra inom förvaltningens skolor. Trots olikheter i utbildningsformerna skulle ett inspirationssamarbete och erfarenhetsutbyte kunna ta tillvara de kunskaper och idéer som fungerar inom förvaltningens egna bibliotek. Detta för att höja utlånings- och läsfrekvenser på biblioteken. Alla vill

locka nya och frekventa låntagare till de litterära rummen – genom inspirationssamarbete behöver inte varje enhet ”uppfinna hjulet” själva – erfarenhetsutbyte skulle kunna främja nya idéer och arbetsätt.

Mål och utvecklingsmöjligheter

- Samarbete med i första hand svensklärarna på skolan med bokprat-bokanalyser
- Samarbete med samtliga inriktningar på skolan med portabelt minibibliotek vid kursstarter mm

Önskvärt för att uppfylla biblioteks- och skollagen

- Öka skolbibliotekariens kunskaper inom informationssökningsteknik
- Integrera skolbiblioteket i Fronter – skolans lärplattform
- Tillgång till ytterligare 2 lånedatorer

Övrigt

Då skolan har ett ökande antal elever inom yrkesintroduktion, elever som ofta har svårigheter med bland annat läsning, är det av vikt att skolbiblioteket även kan möta upp dessa elevers läsbehov. MTM/Legimus är en sådan resurs. Skolbiblioteket tillhandahåller redan tillstånd för att ladda ner talböcker. Ibland krävs även tekniska hjälpmedel för att talböckerna ska kunna laddas ner. Därför ingår skolbiblioteket i en upprättad resursgrupp som är skapad för att tillgodose dessa elevers särskilda läsbehov. I resursgruppen ingår även social samordnare, it-ansvarig samt skolans specialpedagog.

Dammsdal skola

Organisation och verksamhetsinriktning samt målgrupp

På Dammsdal skola finns ungdomar som är i åldrarna 12–21 år. Alla har diagnoser inom autism spektrum. Ungdomarna befinner sig på mycket olika utvecklingsnivåer. Ungdomarna kommer från olika delar av landet. Målet med verksamheten är att eleverna efter avslutad skolgång ska kunna leva ett så självständigt liv som möjligt efter sina förutsättningar. Den aktiva hjälpen till utveckling och inläring Eskilstuna folkhögskola erbjuder bygger på TEACCH-programmets pedagogiska synsätt. Den bärande idén är att göra vardagen och skolmiljön så förutsägbar som möjligt genom individuell anpassning. I lärarrollen krävs stor kreativitet, flexibilitet och förmåga att motivera genom bland annat okonventionella och alternativa inlärningsmodeller. Kommuner, skolförvaltningar och socialförvaltningar ansöker om plats hos oss.

Viktiga styrdokument och målgruppens behov

Skolan bedriver fyra olika skolformer grundskola, grundsärskola, gymnasium och gymnasiesärskola och har därför fyra olika läroplaner att förhålla sig till samt skollagen (2010). Dammsdal har 38 elever på olika utvecklingsnivåer, enstaka elever har i dagläget delvis annat modersmål än svenska, vilket gör att det skulle vara svårt för oss att hålla en hög kvalitet på ett eget bibliotek och i egen regi kunna hålla ett sortiment som tilltalar alla elever.

Samverkan med andra bibliotekstyper

Dammsdal har utifrån tidigare beskrivning således inget eget skolbibliotek i den bemärkelsen att det finns inrymt i skolans egna lokaler. Eleverna använder det bibliotek som finns i Vingåkers kommun, vilket sker planerat under skoltid tillsammans med pedagogerna på skolan. Det ges också möjlighet till besök på Katrineholms bibliotek som är något större. Det är gångavstånd till det kommunala biblioteket och det erbjuds också möjlighet att åka med skolans egna bussar på fastlagda avtalade tider. Till Katrineholm går det att åka kollektivt förutom de tillfällen skolan besöker biblioteket tillsammans.

Mål och prioriteringar under perioden

Den huvudsakliga målsättningen för elevernas alternativa kunskapsinhämtning vid Vingåkers bibliotek i samarbete med skolans personal är att kulturella och konstnärliga uttrycksmedel ska vara en självklar del i skolans bildningsverksamhet i enlighet med LGr11, Gy11 och FN:s Barnkonvention. Syftet är att väcka läslusten, öka läsförståelsen och främja språkutvecklingen hos eleverna och sist men inte minst låta eleverna få tid till reflektion och avkoppling genom läsningen. Insatsen att genom läsning och litteraturpedagogik främja och öka måluppfyllelsen för eleverna.

Målsättningen är också att genom digitala verktyg som I-pads, läsplattor och pedagogiska appar möta elevernas behov och nyfikenhet för ytterligare alternativ kunskapsinhämtning, men även elevens rätt till en god läsupplevelse.

Sjukhusbiblioteken

Organisation och verksamhetsinriktning

Sjukhusbiblioteken i Sörmland är en länsövergripande organisation med närvaro vid länetns fyra sjukhus; Mälarsjukhuset i Eskilstuna, Nyköpings lasarett, Kullbergska sjukhuset och Regionsjukhuset Karsudden i Katrineholm. Sjukhusbiblioteken har en gemensam chef och hör organisatoriskt till FoU-centrum, en samlad resurs för klinisk patientnära forskning och kunskapsutveckling i landstinget.

Sjukhusbibliotekens uppdrag är att aktivt bidra till att kunskaps- och kompetensutveckling ingår som en naturlig del i de landstingsanställdas dagliga arbete. Den huvudsakliga uppgiften är att vara en stödfunktion vid forskning, fortbildning och kompetensutveckling.

Det ingår även att tillgodose patienter och anhörigas behov av litteratur och medicinsk information.

Sjukhusbiblioteken ska bidra till att de landstingsanställda kan söka, hitta, läsa och tolka information och bistå med redskap som underlättar ett kritiskt tänkande och möjliggör att nya rön omvandlas till praktisk handling. Sjukhusbiblioteken är också en rumslig oas för studier och förströelse.

Styrdokument

Sjukhusbiblioteken har ett antal rutindokument gällande låneregler, böter, krav, hantering av sökuppdrag etc. samt en gemensam mediaplan som bland annat reglerar fördelningen mellan allmänlitteratur och medicinsk litteratur i beståndet.

Målgrupp och målgruppens behov

Målgruppen är främst hälso- och sjukvårdspersonal men uppdraget innefattar även att tillgodose patienter och närståendes behov av litteratur och medicinsk information, samt en delvis begränsad service till studenter inom hälso- och sjukvårdsområdet. Målgruppen innefattar också vårdgivare med landstingsavtal för att bedriva vård inom landstinget.

Biblioteken är fysiskt placerade vid de fyra sjukhusen men en stor del av målgruppen finns också utanför dessa, exempelvis på vårdcentraler eller annan landstingsdriven verksamhet som inte är förlagd till sjukhusen. Även dessa har tillgång till litteratur och tidskrifter via den gemensamma bibliotekskatalogen och webbplatserna.

Resurser

Bibliotekspersonalen utgörs av sammanlagt nio personer (bibliotekschefen inkluderad) fördelade på 8,25 tjänster. Alla är utbildade bibliotekarier och besitter ett brett spann av

kompetenser kring uppgiften att utforma sökstrategier inom evidensbaserad medicin och omvårdnad. De har också ett pedagogiskt förhållningssätt för att kunna förmedla sin kunskap och möta nuvarande och framtida behov inom Landstinget Sörmland, av professionell informationssökning i den kliniska vardagen, liksom i forskning.

Bibliotekarierna har även alla klassiska kompetenser som exempelvis katalogisering och indexering som krävs för ett välfungerande bibliotek.

Det gemensamma bokbeståndet uppgår till närmare 33 000 volymer, varav ca 450 är e-böcker.

Antalet elektroniska tidskrifter är lite drygt 1600 och de tryckta tidskrifterna utgör en liten del i beståndet med ca 200 stycken.

Sjukhusbiblioteken abonnerar på sju databaser med ett medicinskt, vetenskapligt innehåll som tillgängliggörs länsövergripande.

Samverkan

Samtliga Sveriges landsting och regioner är med i Eira-samarbetet. Inera tecknar licensavtalen, på uppdrag av landsting och regioner. Eiras kansli på Inera sköter förhandlingarna och den löpande kontakten mellan förlagen och landstingen.

Det innebär att gemensamma licensavtal sluts direkt med förlagen, vilket ger all landstingspersonal tillgång till ett brett basutbud. Oavsett var i landet man arbetar, har de olika specialiteterna och professionerna tillgång till viktiga e-tidskrifterna inom sina områden. Allt är tillgängligt för vårdens personal inom landstingens/regionernas nät.

Licenskostnaderna fördelas mellan landstingen beräknat på antalet invånare.

Inera/Eira informerar sjukhusbibliotekens utsedda kontaktpersoner och chefer regelbundet och kallar till möten två gånger om året.

Sveriges Sjukhusbibliotekschefer är ett nätverk för sjukhusbibliotekschefer eller verksamhetsansvariga vid sjukhusbibliotek. Styrelsen anordnar nätverksmöten två gånger om året för kompetensutveckling, kollegialt utbyte eller samverkansmöjligheter.

Mål och prioriteringar under perioden

Sjukhusbiblioteken utvecklar sin forskarservice genom att profilera och informera om utbud och resurser med relevans för den som forskar.

Alla som söker projektmedel hos FoU-centrum ges möjlighet att anmäla behov av bibliotekarieservice för utbildning och informationssökning inom projektets område. Sjukhusbiblioteken söker aktivt upp och erbjuder stöd i pågående projekt.

Sjukhusbiblioteken förenklar åtkomsten till elektroniska resurser genom en så kallad proxyserver, utvecklar arbetet med de elektroniska tidskrifterna via BrowZine och gör

fler riktade kampanjer för kliniker och vårdcentraler när det gäller e-resurser. Målet är att öka användningen av e-tidskrifter med minst tio procent.

Sjukhusbiblioteken utvecklar arbetet med att ta emot och genomföra sökuppdrag åt landstingspersonal genom att förenkla, standardisera och kvalitetssäkra processen.

Sjukhusbiblioteken strävar efter att utöka tjänsten vid Karsuddens bibliotek till en heltid för att kunna möjliggöra ett större utbud av tjänster för personal och patienter.

Under planperioden kommer nuvarande bibliotekssystem att behöva bytas ut med anledning av att leverantören upphör att utveckla produkten. Ett projekt initieras för att säkra att Sjukhusbiblioteken köper in ett nytt system som uppfyller ställda krav.

Sjukhusbiblioteken formulerar, reviderar och utvecklar kommunikationsplanen inom ramen för landstingets policys och riktlinjer.